

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt 2015/830 och 1272/2008

(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)

Utfärdat 2016-06-08

Ersätter blad utfärdat 2015-06-25

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn

KALKOSAN

Leverantörens produktnummer

104245

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar

Avkalkningsmedel

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag

Herdins Färgverk

Box 711

79129 FALUN

Kontaktperson

Dag Fredrixon

Telefon

023-33060

E-post

d.fredrixon@herdins.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I akuta fall: Ring 112, begär giftinformation

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt 1272/2008

Frätande (Kategori 1B)

2.2 Märkningsuppgifter

Märkningsuppgifter enligt 1272/2008

Faropiktogram

Signalord

Fara

Faroangivelser

H314

Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon

Skyddsangivelser

P102

Förvaras oåtkomligt för barn

P280

Använd skyddshandskar och skyddskläder samt ögonskydd eller ansiktsskydd

P301+P330+P331

VID FÖRTÄRING: Skölj munnen. Framkalla INTE kräkning

P303+P361+P353

VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten/duscha

P305+P351+P338

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja

P309+P311

Om du exponerats eller om du känner dig dålig: Kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare

2.3 Andra faror

Ej relevant.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

Denna produkt består av en homogen vattenlösning.

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
FOSFORSYRA		
CAS nr 7664-38-2 EG nr 231-633-2 Index nr 015-011-00-6 Reach 01-2119485924-24	Skin Corr 1B; H314	1 - 5%
CITRONSYRA MONOHYDRAT		
CAS nr 5949-29-1 EG nr 201-069-1 Reach 01-2119457026-42	Eye Irrit 2; H319	1 - 5%
1-METOXY-2-PROPANOL		
CAS nr 107-98-2 EG nr 203-539-1 Index nr 603-064-00-3	Flam Liq 3, STOT SE 3 <i>drow</i> ; H226, H336	1 - 5%
ALKOHOLER C9-C11, ETOXILERADE		
CAS nr 68439-46-3 EG nr 614-482-0	Acute Tox 4 <i>oral</i> , Eye Dam 1; H302, H318	0,5 - 1,5%

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b.

Innehåller även icke märkningspliktig(a) komponent(er).

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Vid minsta tvekan eller om symptom kvarstår, sök läkare.

Vid inandning

För den skadade till frisk luft.

Vid kontakt med ögonen

Spola ögat flera minuter med tempererat vatten. Om irritation kvarstår kontakta läkare, helst ögonspecialist för råd om fortsatt behandling.

Om möjligt avlägsna omedelbart eventuella kontaktlinser.

Vid hudkontakt

Spola med rikligt med vatten (nöddusch) och kontakta läkare.

Tag av förorenade kläder.

Vid förtäring

Drick genast ett par glas vatten, mjölk eller grädde.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Frätskador kan uppstå.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Alla vanliga släckmedel kan användas.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Produkten är inte brandfarlig.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Ej tillämpligt

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Använd lämpliga allergitestade skyddshandskar vid sanering.

Undvik inandning samt kontakt med hud och ögon.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra utsläpp i avlopp.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Mindre spill kan torkas upp, eller spolas bort med vatten. Större spill bör samlas upp och skickas till förbränning enligt lokala regler.

Resterna efter sanering lämnas som farligt avfall. Kontakta kommunens renhållningsverk för närmare information. Visa detta säkerhetsdatablad.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 och 13 för personlig skyddsutrustning och avfallshantering.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Förvaras oåtkomligt för barn och husdjur.

Produkten skall förvaras så att hälso- och miljörisker förebyggs. Undvik kontakt med människor och djur och släpp inte ut produkten i känslig miljö.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagras frostfritt.

Nöddusch och ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

Förvaras endast i originalförpackningen.

7.3 Specifik slutanvändning

Se identifierade användningar i Avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden , Sverige

FOSFORSYRA

Nivågränsvärde = 1 mg/m³ Korttidsgränsvärde = 2 mg/m³

1-METOXY-2-PROPANOL

Nivågränsvärde 50 ppm / 190 mg/m³ Korttidsgränsvärde 150 ppm / 568 mg/m³ Anm. H

Övriga ingredienser (se Avsnitt 3) saknar hygieniska gränsvärden.

8.2 Begränsning av exponeringen

För förebyggande av risker i arbetet måste hänsyn tas till hälsofarorna (se Avsnitt 2, 3 och 11) med denna produkt eller någon av dess ingredienser enligt EU-direktiv 89/391 och 98/24 samt nationell arbetsmiljölagstiftning.

Ögonskydd bör användas vid risk för direktkontakt eller stänk.

Använd skyddshandskar av butylgummi, Viton eller fluorgummi, eller rådfråga arbetsmedicinsk expert för alternativt material. Visa detta säkerhetsdatablad.

Arbete utan skyddshandskar bör endast förekomma vid hantering av mycket små mängder.

Välj mekanisk slitstyrka med hänsyn till arbetsuppgiftens art enligt märkning med vidstående piktogram med fyra siffror som visar motstånd mot nötning, skäreffekter, rivning och punktering där 1 är sämst och 4 eller 5 är bäst.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: vätska Färg: gulbrun
b) Lukt	Parfymliknande
c) Lukttröskel	Ej tillämpligt
d) pH-värde	1-2
e) Smältpunkt/frys punkt	0 °C
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	100 °C vid atmosfärtryck (101325 Pa)
g) Flampunkt	Ej tillämpligt
h) Avdunstningshastighet	Ej tillämpligt
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej tillämpligt
k) Ångtryck	Ej tillämpligt
l) Ångdensitet	Ej tillämpligt
m) Relativ densitet	1,03 kg/L
n) Löslighet	Ej tillämpligt
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej tillämpligt
q) Sönderfallstemperatur	Ej tillämpligt
r) Viskositet	Ej tillämpligt
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Produkten innehåller inga ämnen som kan ge upphov till farliga reaktioner under normala hanterings- och användningsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Ej angivet

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Ej angivet

10.5 Oförenliga material

Vid kontakt med klorbaserade produkter kan giftig klorgas utvecklas.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Ej angivet

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Frätande och irriterande effekter

Produkten är frätande. Hudskada kan uppkomma inom mindre än en minut, ögonskada inom sekunder.

Relevanta toxikologiska egenskaper

FOSFORSYRA

LD50 kanin (Dermalt) 24h = 2740 mg/kg

LD50 råtta (Oralt) 24h = 2600 mg/kg

LC50 råtta (Inhalation) 2h = 850 mg/l

CITRONSYRA MONOHYDRAT

LD50 råtta (Dermalt) 24h > 2000 mg/kg

LD50 råtta (Oralt) 24h = 3000 mg/kg oral

1-METOXY-2-PROPANOL

LD50 kanin (Dermalt) 24h > 5000 mg/kg

LC50 råtta (Inhalation) 4h > 6 mg/L

LD50 råtta (Oralt) 24h = 5660 mg/kg

ALKOHOLER C9-C11, ETOXILERADE

LD50 råtta (Oralt) 24h 300 - 2000 mg/kg

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

FOSFORSYRA

LC50 solabborre (*Lepomis macrochirus*) 96h = 78 mg/l

EC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 12h = 3,4 mg/l

LC50 Moskitfisk (*Gambusia affinis*) 96h 3 - 3,5 mg/l

CITRONSYRA MONOHYDRAT

LC50 regnbågslax (*Oncorhynchus mykiss*) 96h = 833 mg/l

LC50 Id (*Leuciscus idus*) 96h >= 100 mg/l

LC50 solabborre (*Lepomis macrochirus*) 96h 1516 - 1710 mg/l

EC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 48 h = 120 mg/l

LC50 Fisk 96h 440 - 706 mg/l

Produkten är eller innehåller ämne som klassats som irriterande. Skadlig inverkan på djur, växter och mikroorganismer i närmiljön kan inte uteslutas.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Produkten är nedbrytbar i naturen.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Denna produkt eller dess ingredienser ackumuleras troligen ej i naturen.

12.4 Rörlighet i jord

Uppgift om rörlighet i naturen saknas men det finns ingen anledning att anta att produkten är miljöskadlig av denna anledning.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ingen kemikaliesäkerhetsrapport har utförts.

12.6 Andra skadliga effekter

Uppgifter saknas.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Se även avfallsförordningen SFS 2011:927.

Klassificering enligt 2011:927

Rekommenderad avfallskod: 07 06 04 Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.

Återvinning av produkten

Denna produkt återvinns normalt inte. Tomma förpackningar lämnas till återvinning där så är praktiskt möjligt.

Tillverkaren är ansluten till FTI.

AVSNITT 14: Transportinformation

Denna produkt förväntas endast transporteras på väg eller järnväg och är därför endast bedömd enligt regelverken ADR/RID. Skulle annat transportsätt bli aktuellt, kontakta utgivaren av detta säkerhetsdatablad.

14.1 UN-nummer

1805

14.2 Officiell transportbenämning

FOSFORSYRALÖSNING

14.3 Faroklass för transport

Klass

8: Frätande ämnen

Klassificeringskod (ADR/RID)

C1: Frätande ämnen utan sekundärfara, Sura ämnen: Oorganiska vätskor

Sekundärfara (IMDG)

Etiketter

14.4 Förpackningsgrupp

Förpackningsgrupp: III

14.5 Miljöfaror

Ej tillämpligt

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Tunnelrestriktioner

Tunnelkategori: E.

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

14.8 Övrig transportinformation

Transportkategori: 3; Högsta totalmängd per transportenhet 1000 kg eller liter.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Omfattas av EU-förordning nr 648/2004 om tvätt och rengöringsmedel

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: Annan information

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Tidigare versioner

2015-06-25 Revisionerna har om ej annat anges skett som ett led i allmän översyn baserad på förändrade bestämmelser

2012-12-19 Produktens sammansättning ändrades

2008-07-25 För information om tidigare sammansättningar, kontakta leverantören

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Skin Corr 1B	Frätande (Kategori 1B)
No phys haz	Ej åsatt fysikalisk fara
Eye Irrit 2	Irriterar ögonen (Kategori 2)
No environmental hazard	Ej klassat som miljöfarligt
Flam Liq 3	Brandfarliga vätskor (Kategori 3)
STOT SE 3drow	Specifik organtoxicitet - enstaka exponering (Kategori 3, narkosverkan)
Acute Tox 4oral	Akut toxicitet (Kategori 4 oral)
Eye Dam 1	Irreversibla effekter på ögat (Kategori 1)

Utförlig definition av farorna nämnda i Avsnitt 3

Skin Corr 1B

På grundval av resultaten från djurförsöken klassificeras ämnet som frätande, underkategori 1B enligt 1272/2008 Bilaga I), dvs det orsakar synlig nekros genom epidermis och ned till dermis, hos minst 1 av 3 försöksdjur vid exponering av mer än 3 minuter men inte mer än 1 timme vid en observationstid på 14 dagar. Typiska skador som orsakas av frätande ämnen är sår, blödningar och blodiga sårskorpor. I slutet av observationsperioden på 14 dagar uppkommer också en missfärgning av huden på grund av blekning, partier med håravfall och ärr

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 14

ADR Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

RID Reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg

Tunnelrestriktionskod: E; Passage förbjuden genom tunnlar av kategori E.

Transportkategori: 3; Högsta totalmängd per transportenhet 1000 kg eller liter.

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Datakällor

Primärdata för beräkningen av farorna har i första hand hämtats från den officiella europeiska klassifikationslistan, 1272/2008 Bilaga I , uppdaterad till 2016-07-04.

Där sådana uppgifter saknas har i andra hand använts den dokumentation som ligger till grund för den officiella klassificeringen, t ex IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hand har använts information från ansedda internationella kemikalieföretag, och i fjärde från övrig tillgänglig information, t ex från andra leverantörers säkerhetsdatablad eller från ideella organisationer, varvid en expertbedömning skett av källans trovärdighet. Om, trots detta, tillförlitlig information inte hittats, så har farorna bedömts av expertis på grundval av kända faror från liknande ämnen, varvid principerna i 1907/2006 och 1272/2008 har följts.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

- 2015/830 KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) 2015/830 av den 28 maj 2015 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)
- 1272/2008 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
- 89/391 RÅDETS DIREKTIV (89/391/EEG) av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet
- 98/24 RÅDETS DIREKTIV 98/24/EG av den 7 april 1998 om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet (fjortonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)
- 2011:927 Avfallsförordning (SFS 2011:927)
- 1907/2006 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG Bilaga I

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. En förteckning över relevanta faroangivelser och skyddsangivelser

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

- H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon
- H319 Orsakar allvarlig ögonirritation
- H226 Brandfarlig vätska och ånga
- H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad
- H302 Skadligt vid förtäring

H318 Orsakar allvarliga ögonskador

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka skada vid felaktig användning. Tillverkaren, distributören eller leverantören ansvarar ej för skador till följd av annan användning än den för vilken produkten är avsedd.

Övrig relevant information

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad är producerat och kontrollerat av KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Platensgatan 8, SE-582 20 Linköping, Sverige, www.kemrisk.se